ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 3.2.2025 г.
COM(2025) 24 final

2025/0010 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

относно позицията, която трябва да се заеме от името на Европейския съюз в рамките на Съвместния комитет на ЕИП във връзка с изменение на Протокол 31 към Споразумението за ЕИП относно сътрудничеството в специфични области извън четирите свободи

(GOVSATCOM и сигурна свързаност)

(текст от значение за ЕИП)

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. ПРЕДМЕТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

Настоящото предложение се отнася до решението за установяване на позицията, която трябва да се заеме от името на Съюза в рамките на Съвместния комитет на ЕИП във връзка с предвиденото приемане на решение на Съвместния комитет за изменение на Протокол 31 към Споразумението за ЕИП относно сътрудничеството в специфични области извън четирите свободи

2. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

2.1. Споразумението за ЕИП

Споразумението за Европейското икономическо пространство (по-нататък „Споразумението за ЕИП“) гарантира равни права и задължения в рамките на вътрешния пазар за гражданите и икономическите оператори в ЕИП. В него се предвижда включването на законодателството на ЕС, обхващащо четирите свободи, в тридесетте държави от ЕИП, включващи държавите — членки на ЕС, Норвегия, Исландия и Лихтенщайн. Освен това със Споразумението за ЕИП се урежда сътрудничеството в други важни области като научноизследователската и развойната дейност, образованието, социалната политика, околната среда, защитата на потребителите, туризма и културата, наричани заедно „съпътстващи и хоризонтални“ политики. Споразумението за ЕИП влезе в сила на 1 януари 1994 г. Съюзът заедно със своите държави членки е страна по Споразумението за ЕИП.

2.2. Съвместен комитет на ЕИП

Съвместният комитет на ЕИП отговаря за управлението на Споразумението за ЕИП. Той е форум за обмен на мнения, свързани с функционирането на Споразумението за ЕИП. Решенията му се вземат с консенсус и са обвързващи за страните. Отговорност за координиране от страна на ЕС на въпросите, свързани с ЕИП, носи генералният секретар на Европейската комисия.

2.3. Предвиденият акт на Съвместния комитет на ЕИП

Очаква се Съвместният комитет на ЕИП да приеме решение на Съвместния комитет на ЕИП („предвидения акт“) във връзка с изменението на Протокол 31 към Споразумението за ЕИП относно сътрудничеството в специфични области извън четирите свободи.

Целта на предвидения акт е да се разшири сътрудничеството, договорено от договарящите се страни по Споразумението за ЕИП в Решение № 319/2021 на Съвместния комитет на ЕИП от 29 октомври 2021 г., така че да бъде обхванат компонентът за правителствени сателитни комуникации (GOVSATCOM) на космическата програма на Съюза, създадена с Регламент (ЕС) 2021/696 на Европейския парламент и на Съвета, и да се разшири сътрудничеството между договарящите се страни по Споразумението за ЕИП, за да се включи Регламент (ЕС) 2023/588 за създаване на Програма на Съюза за сигурна свързаност за периода 2023—2027 г. (сигурна свързаност)[1].

[1] Регламент (ЕС) 2023/588 на Европейския парламент и на Съвета от 15 март 2023 г. за създаване на Програма на Съюза за сигурна свързаност за периода 2023—2027 г. (ОВ L 79, 17.3.2023 г., стр. 1).

В съответствие с бюджетната политика на ЕС всяко участие в дейност на ЕС може да бъде осъществено само след като бъде изплатена съответната финансова вноска. Плащането обаче може да се извърши, след като проектът на решение на Съвета бъде приет и последващата покана на ЕС за внасяне на средства, отправена от Европейската комисия, бъде представена на членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ.

Предвиденият акт ще бъде обвързващ за договарящите се страни в съответствие с членове 103 и 104 от Споразумението за ЕИП.

3. ПОЗИЦИЯ, КОЯТО ТРЯБВА ДА СЕ ЗАЕМЕ ОТ ИМЕТО НА СЪЮЗА

Комисията представя проекта на решение на Съвместния комитет на ЕИП, поместен в приложението, пред Съвета, който да го приеме като позиция на Съюза. След като бъде приета, позицията следва да бъде представена пред Съвместния комитет на ЕИП възможно най-скоро.

С приложения проект на решение на Съвместния комитет на ЕИП се разширяват правата на участие на членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ, договорени от договарящите се страни по Споразумението за ЕИП в Решение № 319/2021 на Съвместния комитет на ЕИП от 29 октомври 2021 г., до компонента за правителствени сателитни комуникации (GOVSATCOM) на космическата програма на Съюза и се въвеждат права на участие на членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ в Програмата на Съюза за сигурна свързаност за периода 2023—2027 г., което надхвърля това, което може да се счита за чисто технически адаптации по смисъла на Регламент № 2894/94 на Съвета[2]. Поради това позицията на Съюза следва да бъде определена от Съвета.

Членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ следва също така да участват финансово в посочените по-горе дейности.

4. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ

4.1. Процесуалноправно основание

4.1.1. Принципи

В член 218, параграф 9 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) се предвижда приемането на решения за установяване на *позициите, които трябва да се заемат от името на Съюза в рамките на орган, създаден със споразумение, когато този орган има за задача да приема актове с правно действие, с изключение на актовете за допълнение или изменение на институционалната рамка на споразумението*.

Понятието *актове с правно действие* включва актове с правно действие по силата на нормите на международното право, които уреждат съответния орган. То включва и инструменти, които нямат обвързващ характер съгласно международното право, но са *годни да окажат съществено въздействие върху съдържанието на приеманата от законодателя на Съюза нормативна уредба*[3].

---

[2] Регламент (ЕО) № 2894/94 на Съвета от 28 ноември 1994 г. относно условията за прилагане на Споразумението за Европейското икономическо пространство (ОВ L 305, 30.11.1994 г., стр. 6).

[3] Решение на Съда на Европейския съюз от 7 октомври 2014 г., Германия/Съвет, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, т. 61—64.

4.1.2. Приложение в конкретния случай

Съвместният комитет на ЕИП е орган, създаден със споразумение, а именно Споразумението за ЕИП. Актът, който Съвместният комитет на ЕИП има за задача да приеме, представлява акт с правно действие. Предвиденият акт ще бъде обвързващ по силата на международното право в съответствие с членове 103 и 104 от Споразумението за ЕИП.

Предвиденият акт не допълва, нито изменя институционалната рамка на споразумението. Поради това процесуалноправното основание за предложеното решение е член 218, параграф 9 от ДФЕС във връзка с член 1, параграф 3 от Регламент № 2894/94 на Съвета.

4.2. Материалноправно основание

4.2.1. Принципи

Материалноправното основание за решение съгласно член 218, параграф 9 от ДФЕС във връзка с член 1, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 2894/94 на Съвета зависи преди всичко от материалноправното основание на правния акт на ЕС, който следва да бъде включен в Споразумението за ЕИП.

Ако предвиденият акт преследва две цели или се състои от две части и ако едната от целите или частите може да се определи като основна, докато другата е само акцесорна, решението съгласно член 218, параграф 9 от ДФЕС трябва да се основава на едно-единствено материалноправно основание, а именно на изискването от основната или преобладаващата цел или част.

4.2.2. Приложение в конкретния случай

Тъй като с решението на Съвместния комитет се разширяват правата на участие на членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ, договорени от договарящите се страни по Споразумението за ЕИП в Решение № 319/2021 на Съвместния комитет на ЕИП от 29 октомври 2021 г., до компонента за правителствени сателитни комуникации (GOVSATCOM) на космическата програма на Съюза, и се разширява сътрудничеството между договарящите се страни по Споразумението за ЕИП, за да бъде включен Регламент (ЕС) 2023/588 за създаване на Програма на Съюза за сигурна свързаност за периода 2023—2027 г. (сигурна свързаност), е целесъобразно решението на Съвета да се основава на същото материалноправно основание като включения акт. Поради това материалноправното основание за предложеното решение е член 189, параграф 2 от ДФЕС.

4.3. Заключение

Правното основание за предложеното решение следва да бъде член 189, параграф 2 от ДФЕС във връзка с член 218, параграф 9 от ДФЕС и член 1, параграф 3 от Регламент № 2894/94 на Съвета.

5. ПУБЛИКУВАНЕ НА ПРЕДВИДЕНИЯ АКТ

Тъй като с акта на Съвместния комитет на ЕИП ще се измени Протокол 31 към Споразумението за ЕИП относно сътрудничеството в специфични области извън четирите свободи, е целесъобразно той да бъде публикуван в *Официален вестник на Европейския съюз*, след като бъде приет.

2025/0010 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

относно позицията, която трябва да се заеме от името на Европейския съюз в рамките на Съвместния комитет на ЕИП във връзка с изменение на Протокол 31 към Споразумението за ЕИП относно сътрудничеството в специфични области извън четирите свободи

(GOVSATCOM и сигурна свързаност)

(текст от значение за ЕИП)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 189, параграф 2 във връзка с член 218, параграф 9 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 2894/94 на Съвета от 28 ноември 1994 г. относно условията за прилагане на Споразумението за Европейското икономическо пространство[4], и по-специално член 1, параграф 3 от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като има предвид, че:

(1) Споразумението за Европейското икономическо пространство[5] (по-нататък „Споразумението за ЕИП“) влезе в сила на 1 януари 1994 г.

(2) Съгласно член 98 от Споразумението за ЕИП Съвместният комитет на ЕИП може да реши да измени, *inter alia*, Протокол 31 към Споразумението за ЕИП относно сътрудничеството в специфични области извън четирите свободи.

(3) Целесъобразно е да се разширят правата на участие на членуващите в ЕИП държави от ЕАСТ, договорени от договарящите се страни по Споразумението за ЕИП в Решение № 319/2021 на Съвместния комитет на ЕИП от 29 октомври 2021 г., до компонента за правителствени сателитни комуникации (GOVSATCOM) на космическата програма на Съюза, и да се разшири сътрудничеството между договарящите се страни по Споразумението за ЕИП, за да бъде включен Регламент (ЕС) 2023/588 на Европейския съюз и на Съвета[6].

(4) Поради това Протокол 31 към Споразумението за ЕИП следва да бъде съответно изменен.

---

4 ОВ L 305, 30.11.1994 г., стр. 6.

5 ОВ L 1, 3.1.1994 г., стр. 3.

6 Регламент (ЕС) 2023/588 на Европейския парламент и на Съвета от 15 март 2023 г. за създаване на Програма на Съюза за сигурна свързаност за периода 2023—2027 г. (ОВ L 79, 17.3.2023 г., стр. 1).

(5) С оглед на това позицията на Съюза в рамките на Съвместния комитет на ЕИП следва да се основава на приложения проект на решение,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Позицията, която трябва да се заеме от името на Съюза в рамките на Съвместния комитет на ЕИП във връзка с предложеното изменение на Протокол 31 към Споразумението за ЕИП относно сътрудничеството в специфични области извън четирите свободи, се основава на проекта на решение на Съвместния комитет на ЕИП, приложен към настоящото решение.

Член 2

Настоящото решение влиза в сила в деня на приемането му.

Съставено в Брюксел на година.

За Съвета
Председател